

Gemeente Rijswijk

1ste halfjaarrapportage 2024

Rijswijk

Gezonde groei

LEESWIJZER	3
1. VOORJAARSNOTA 2024	5
FINANCIËLE VERWERKING EERDER GENOMEN RAADSBESLUITEN	6
AFHANDELING MOTIE BESTEMMINGSRESERVES	7
MAATREGELEN COLLEGE	13
PROGRAMMA ALGEMEEN BESTUUR EN ORGANISATIE	15
PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	16
PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER	17
PROGRAMMA ECONOMIE EN WERKEN	18
PROGRAMMA ONDERWIJS	19
PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	20
PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN	22
PROGRAMMA WONEN EN LEVEN	27
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	28
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	30
PARAGRAAF FINANCIERING	31
ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2024	32
FINANCIEEL OVERZICHT	34
OVERZICHT HOOFDLIJNEN KADERNOTA	36
LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	37

LEESWIJZER

Het college van de gemeente Rijswijk biedt u deze eerste halfjaarrapportage 2024 aan. Normaal gesproken bestaat deze rapportage uit de Voorjaarsnota en de Kadernota. Omdat het meerjarig financieel beeld minder rooskleurig is dan voorgaande jaren, is de Kadernota 2025 via een intensiever proces tot stand gekomen.

Gezien de Kadernota daardoor ook uitgebreider is, wordt die via een separate rapportage aan de gemeenteraad aangeboden. Verder is het meerjarig financieel beeld ook de reden waarom er nu minder begrotingswijzigingen worden voorgesteld dan voorgaande jaren.

De voorjaarsnota is bedoeld als een informatie- en beslisdocument van het college aan de raad, met inhoudelijke informatie over:

- de structurele doorwerking voor 2024 van de jaarrekening 2023;
- beleidsmatige en financiële ontwikkelingen van het lopende jaar 2024;
- andere relevante informatie voor 2024 met eventueel een doorkijk naar latere jaren.

Voorjaarsnota 2024

De opbouw van de voorjaarsnota is als volgt:

- eerder genomen raadsbesluiten;
- afhandeling moties bestemmingsreserves;
- maatregelen college;
- programma's;
- algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien;
- paragrafen.

Verder is een aanpassing in de structuur van de Voorjaarsnota doorgevoerd: voorheen werden raadsbesluiten met financiële consequenties opnieuw aan de raad aangeboden voor de financiële verwerking in de gemeentelijke begroting. Dit kon voor verwarring zorgen omdat het dan kon lijken alsof een voorstel dubbel aan de raad wordt aangeboden. Daarom worden begrotingswijzigingen die volgen uit een eerder genomen raadsbesluit in de Voorjaarsnota niet meer inhoudelijk toegelicht en alleen in een tabel gepresenteerd. Dit maakt de Voorjaarsnota ook beter leesbaar omdat nu alleen nieuwe voorstellen worden toegelicht.

Financiële consequenties voorjaarsnota

De financiële consequenties van de voorjaarsnota zijn opgenomen in deze rapportage. Ze zijn als volgt opgebouwd (V=voordeel, N=nadeel):

Primaire begroting 2024	V	1.975.000	
Budgetoverhevelingen	N	1.457.000	
<i>Beginstand vóór de voorjaarsnota</i>			V 518.000
<u>Voorjaarsnota 2024:</u>			
Eerder genomen raadsbesluiten	N	121.000	
Afhandeling moties bestemmingsreserves	N	123.000	
Maatregelen college	V	2.885.000	
Programmatotaal ontwikkelingen	N	2.352.000	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	N	580.000	
Bedrijfsvoering	N	1.929.000	
Financiering		0	
RijswijkBuiten		0	

Meicirculaire	P.M.	
	N	2.220.000
<i>Totaal inclusief de voorjaarsnota</i>	N	1.702.000

De actualisatie van het financieel beeld leidt tot een nadelig saldo voor 2024 van € 1.702.000. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door de verhoging van de salarisbegroting als gevolg van de CAO-verhoging en de stijgende kosten voor de Jeugdhulp. Hier tegenover staat dat het college meerdere maatregelen gaat treffen om de kosten te drukken. In de Kadernota worden nog meer maatregelen voorgesteld, waardoor het begrotingsaldo voor 2024 uiteindelijk op een positief saldo kan eindigen.

Hierbij wordt opgemerkt dat de meicirculaire nog niet ontvangen is. In april heeft het rijk de voorjaarsnota vroegtijdig gepubliceerd in verband met de formatiebesprekingen. De financiële effecten van de voorjaarsnota voor Rijswijk zijn verwerkt in de kadernota. Dit betreft een incidentele korting voor jaarschijf 2025 van € 2,2 miljoen en een voordelig effect vanaf jaarschijf 2026 vanwege het schrappen van de opschalingskorting ad. € 2,2 miljoen. Daarnaast is er een oplopende reeks vanaf 2026 vanwege indexatie Wmo vanwege demografische ontwikkelingen. De meicirculaire kan nog wat overige bijstellingen bevatten, zowel voordelig als nadelig. De raad wordt hierover zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

1. VOORJAARSNOTA 2024

FINANCIËLE VERWERKING EERDER GENOMEN RAADSBSLUITEN

Hieronder wordt een overzicht getoond van de eerder genomen raadsbesluiten waarvan de financiële verwerking in de begroting en de investeringskredieten in deze Halfjaarrapportage worden meegenomen.

<i>Bedragen x € 1.000</i>								
Omschrijving	Rv-nummer	Datum Raad	Programma	Beleidsproduct	2024	2025	2026	2027
Exploitantiebudget								
Standplaats Molenhof	RV 23-067	10-10-2023	Wonen en Leven	Bougrondexploitatie (8300)	-			
Nieuwe Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Rijswijk 2024	RV 23-100	30-1-2024	Algemeen Bestuur en Organisatie	Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie (0060)	-18	-18	-18	-18
Wegenbeheerplan	RV 23-101	30-1-2024	Verkeer en Vervoer	Wegen, Straten en pleinen (2100)	-99			
Groenbeheerplan	RV 23-102	30-1-2024	Verkeer en Vervoer	Waterwegen (2400)	328			
Groenbeheerplan	RV 23-102	30-1-2024	Wonen en Leven	Openbaar groen en openluchtrecreatie (5600)	-336			
Groenbeheerplan	RV 23-102	30-1-2024	Sociaal Domein	Lijkbezorging (67240)	5			
Saldo Exploitantiebudget					-121	-18	-18	-18
Investeringskrediet								
Marimbahal	RV 23-087	12-12-2023	Wonen en Leven		-150			
Wegenbeheerplan	RV 23-101	30-1-2024	Verkeer en Vervoer		-303			
Groenbeheerplan	RV 23-102	30-1-2024	Wonen en Leven		-1.373			
StanislasPro en Stanislas Beweegvmb	RV 23-103	30-1-2024	Onderwijs		-375			
Saldo Investeringskrediet					-2.201	-	-	-

N.b. sommige van de bovenstaande raadsbesluiten worden meerdere keren getoond. Dat komt omdat die raadsbesluiten effect hebben op meerdere beleidsproducten.

AFHANDELING MOTIE BESTEMMINGSRESERVES

In de openbare vergadering heeft de gemeenteraad van Rijswijk op 4 juli 2023 een motie ingediend met het verzoek aan het college:

- om voor het opstellen van de begroting 2024 een analyse te maken van alle (bestemmings)reserves en met een voorstel komt naar de raad welke (bestemmings)reserves overgeheveld kunnen worden naar de algemene reserve.

De analyse is gemaakt en in dit hoofdstuk wordt per bestemmingsreserve toegelicht wat de resultaten van de analyse zijn en voorstellen gedaan voor vrijval van reserves. Bij de meeste voorstellen bestaat het voorstel alleen uit een vrijval ten gunste van de Algemene reserve, bij enkele reserves heeft de vrijval van de betreffende reserve ook meerjarige gevolgen voor de exploitatie. Indien dat het geval is, is bij die reserve ook een voorstel gedaan voor de meerjarige exploitatie.

Baggerwerken (saldo per 31-12-2023 € 721.000)

De financiering van het baggerplan bestaat nu deels uit een voorziening en deels uit deze reserve. Normaliter worden de kosten van baggerwerkzaamheden gedekt uit een voorziening, welke wordt gevuld door jaarlijks gelijke dotaties. Deze dotaties worden dan in de betreffende jaarrekeningen als exploitatiekosten verantwoord.

Echter was er een periode dat de gemeente geen baggerplan had waarmee de raad had ingestemd en kon er geen voorziening worden gevormd. De middelen die in die periode beschikbaar waren gemaakt voor baggerwerkzaamheden werden daarom in deze reserve opgenomen. Inmiddels heeft de raad met een actueel baggerplan ingestemd en is er weer een voorziening gevormd. Het bedrag á € 720.798 dat in reserve is opgenomen, kan daarom weer via de voorziening beschikbaar worden gesteld voor het baggerplan.

De voorziening mag echter niet ineens worden verhoogd en zal via jaarlijks gelijke bedragen worden verhoogd. Het baggerplan loopt t/m 2028; het voorstel is daarom om de reserve te laten vrijvallen en daarvoor in de plaats vanaf 2024 t/m 2028 jaarlijks € 144.160 extra ten laste van het begrotingssaldo aan de voorziening te doteren, bovenop de jaarlijkse dotatie van € 194.900 die in het Baggerplan is opgenomen. Omdat de bestaande begroting structureel € 248.600 bedraagt, moet de begroting per saldo structureel met € 90.460 worden verhoogd.

Corona maatregelenpakket (saldo per 31-12-2023 € 412.000)

Deze reserve wordt ingezet voor verschillende maatregelen. Niet alle maatregelen zullen (volledig) worden uitgevoerd, en daarom is het voorstel om een deel van deze reserve te laten vrijvallen met betrekking tot de volgende maatregelen:

- a) Activiteiten integraal jeugdbeleid € 27.000
- b) Volksfeesten € 50.000
- c) Toeristenbelasting € 76.000
- d) Verkeersveiligheid € 30.000

De maatregelen die wel volledig zijn/worden uitgevoerd, zijn:

- Acquisitie en promotie (retail)
- Acquisitie en promotie (bedrijventerreinen)
- Bedrijfscontactpunt
- Lokaal netwerk onderwijs-bedrijfsleven
- Uitbreiding uitvoeringsbudget sport en gezondheid
- Publieke Dienstverlening

Cultuur (saldo per 31-12-2023 € 0)

Deze reserve is in 2023 volledig onttrokken en kan vervallen.

Decentrale arbeidsvoorwaarden (saldo per 31-12-2023 € 105.000)

Deze reserve is beklemd voor het leren en ontwikkelen van medewerkers. Hiervoor wordt een plan opgesteld.

Faciliteiten voor jongeren (saldo per 31-12-2023 € 485.000)

Op dit moment zijn er plannen om het budget volledig te benutten en kan het dus niet vrijvallen. Deze plannen bestaan uit:

- Vervanging toplaag speelplekken
- Bewonersinitiatieven speeltoestellen

Gemeentepersoneel (saldo per 31-12-2023 € 163.000)

Deze reserve is gevormd met de uitkering van het resterende vermogen van IZA Nederland (voormalige zorgverzekering voor de Rijswijkse ambtenaren).

In het Lokaal Overleg (vakbonden) is afgesproken dat deze middelen worden ingezet voor alle ambtenaren (dus niet individueel). Daarbij is gekozen voor:

- Levensfasemanagement;
- Leren en ontwikkelen
- Gezondheidsmanagement.

Als invulling daarvan worden deze middelen volledig ingezet voor:

- Leerwerkplaatsen voor de teams;
- Leiderschapstraject voor de managers;
- Trainingen op specifieke rollen.

Deze reserve is dus beklemd en kan niet vrijvallen.

GroEIFonds Rijswijk (saldo per 31-12-2023 € 1.000)

Deze reserve was bedoeld voor de revolverende middelen vanuit de activiteiten die zijn gefinancierd vanuit het GroEIFonds. Het voorstel is om het revolverend karakter van deze reserve ongedaan te maken, de reserve volledig te laten vrijvallen en de middelen die aan deze reserve zouden worden toegevoegd in het vervolg aan de algemene middelen toe te voegen.

Huis van de Stad (saldo per 31-12-2023 € 4.910.000)

Dit project is nagenoeg afgerond, het krediet wordt in 2024 afgesloten. De bestemmingsreserve wordt daarbij volledig benut.

Innovatiefonds (saldo per 31-12-2023 € 898.000)

Bij de behandeling van het raadsvoorstel over de inzet van het Innovatiefonds is besloten om het initiatief Scootmobielstallingen (€ 200.000) uit reguliere middelen te dekken. Het initiatief Beter Samenspel (€ 51.000) zou uit het Innovatiefonds worden gefinancierd, maar kan op een andere manier worden uitgevoerd. Er zijn op dit moment geen alternatieve innovatie initiatieven die uit het Innovatiefonds gedekt kunnen worden en is het voorstel om van het Innovatiefonds € 251.000 te laten vrijvallen.

Investeringsfonds energietransitie en klimaat (saldo per 31-12-2023 € 7.545.000)

Deze reserve was voornamelijk bedoeld voor het financieren van de deelneming in Stedin. Maar de verslaggevingregels schrijven voor dat de aanschaf van deelnemingen via de balans verlopen en niet als exploitatielasten worden verantwoord. Hiermee kan de aanschaf van de deelneming in Stedin niet worden betaald uit de reserve. Verder worden aan deze reserve ook

de jaarlijkse dividendopbrengsten van de deelneming toegevoegd. Het voorstel is om deze reserve volledig te laten vrijvallen. Het toevoegen van de dividendopbrengsten aan de algemene middelen is in de Kadernota opgenomen.

Indien de deelneming in de toekomst afgewaardeerd zou moeten worden, wordt dat te zijner tijd als exploitatiekosten van dat jaar verantwoord.

Kwaliteit en verbinding parken Rijswijk Zuid (saldo per 31-12-2023 € 1.300.000)

Deze reserve is gevuld vanuit het Groeifonds en wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten voor dit project en is daarmee beklemd. Alleen als het project niet wordt uitgevoerd of de investering lager uitvalt dan begroot, kan (een deel van) deze reserve vrijvallen.

Landgoederenzone fase 1 (saldo per 31-12-2023 € 3.500.000)

Deze reserve is gevuld vanuit het Groeifonds en wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten voor een specifiek project en is daarmee beklemd. Alleen als het project niet wordt uitgevoerd of de investering lager uitvalt dan begroot, kan (een deel van) deze reserve vrijvallen.

Nieuwbouw brandweerkazerne (saldo per 31-12-2023 € 5.174.000)

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten voor een specifiek project en is daarmee beklemd. Het project is al volledig afgerond en de investering wordt al afgeschreven ten laste van deze reserve. De reserve wordt volledig ingezet voor de geplande afschrijvingskosten.

Onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP) (saldo per 31-12-2023 € 711.000)

De financiering van het Meerjarenonderhoudsplan maatschappelijk vastgoed (MOP) bestaat nu deels uit een voorziening en deels uit deze reserve. Normaliter worden de kosten van het meerjarenonderhoud van maatschappelijk vastgoed gedekt uit een voorziening, welke wordt gevuld door jaarlijks gelijke dotaties. Deze dotaties worden dan in de betreffende jaarrekeningen als exploitatiekosten verantwoord.

Echter was er een periode dat de gemeente geen MOP had waarmee de raad had ingestemd en kon er geen voorziening worden gevormd. De middelen die in die periode beschikbaar waren gemaakt voor meerjarenonderhoud van maatschappelijk vastgoed werden daarom in deze reserve opgenomen. Inmiddels heeft de raad met een actueel MOP ingestemd en is er weer een voorziening gevormd. Het bedrag á € 711.000 dat in reserve is opgenomen, kan daarom weer via de voorziening beschikbaar worden gesteld voor het MOP.

De voorziening mag echter niet ineens worden verhoogd en zal via jaarlijks gelijke bedragen worden verhoogd. Het MOP loopt t/m 2045; het voorstel is daarom om de reserve te laten vrijvallen en daarvoor in de plaats vanaf 2024 t/m 2045 jaarlijks € 32.320 ten laste van het begrotingssaldo aan de voorziening te doteren.

Parkeergarage (saldo per 31-12-2023 € 2.500.000)

Deze reserve is bedoeld ter dekking van de onrendabele top van een parkeergarage bij het Huis van de stad. Echter zijn er geen concrete plannen voor het bouwen van een parkeergarage. Het voorstel is om deze reserve te laten vrijvallen.

Parkeren (saldo per 31-12-2023 € 5.366.000)

Deze reserve was bedoeld voor kosten die gerelateerd zijn aan parkeren en mobiliteit. Het voorstel is om dit doel te wijzigen en voortaan alle resultaten op het parkeerbeleid onderdeel te

laten zijn van de algemene middelen. Dit is ook goed mogelijk omdat de structurele lasten voldoende gedekt kunnen worden uit de structurele baten. De nadere uitwerking hiervan is meegenomen bij de Kadernota.

Het huidige saldo van de reserve wordt voorlopig intact gehouden, in afwachting van besluitvorming in het najaar over eventuele aanpassing van het parkeerbeleid.

Realisatie kunst in de openbare ruimte (saldo per 31-12-2023 € 118.000)

Wanneer wordt besloten om een grondexploitatie uit te gaan voeren, wordt een percentage van dat bedrag toegevoegd aan deze reserve. Een kunstopdracht wordt vervolgens bekostigd uit deze reserve. Op dit moment is € 85.000 van deze reserve onbestemd.

Gezien er sprake is van een beleidsmatige invulling van de bestemmingsreserve en de raad eerder heeft ingestemd met de Gewijzigde percentageregeling 2008 (nu ook dekking vanuit de reserve voor het herplaatsen van bestaande kunstwerken) is het onwenselijk om deze reserve te laten vrijvallen. De raad heeft immers besloten om kunst op deze wijze te borgen.

Realisatie tunnel Prinses Beatrixlaan (saldo per 31-12-2023 € 29.998.000)

Er wordt onderzocht wat een alternatief kan zijn voor het project tunnel Prinses Beatrixlaan. Het is dus nog niet bekend hoeveel het gaat kosten om de verkeerssituatie van de Prinses Beatrixlaan te verbeteren. Pas nadat dat bekend is, kan worden bepaald of er middelen van deze reserve kunnen vrijvallen.

Reserve organisatie 2020 (saldo per 31-12-2023 € 44.000)

De activiteiten die uit deze reserve worden gefinancierd zijn afgerond. Het voorstel is daarom om het resterend bedrag in deze reserve á € 44.000 te laten vrijvallen.

Revitalisering Oud-Rijswijk (saldo per 31-12-2023 € 82.000)

Deze reserve is bestemd om uitvoering te geven aan herpositionering van Oud Rijswijk met versterking en behoud van het cultuurhistorisch karakter. Vanuit de bestemmingsreserve Revitalisering Oud Rijswijk zijn concreet onder meer het opknappen van de historische waterput in het centrum en aanpassingen in de openbare ruimte rondom het entreegebied vanaf de Kerklaan, passend bij het authentieke karakter van het gebied betaald. Samen met de ondernemers en eigenaren gaan we komende periode een plan van aanpak opstellen voor de versterking van het winkelcentrum, herinrichting van de Herenstraat en het verbeteren van het historisch karakter van de gevelbeelden. De middelen van deze reserve zijn volledig bestemd en de activiteiten zijn al gepland. De reserve kan daarom niet vrijvallen.

Wijkontwikkeling (saldo per 31-12-2023 € 1.317.000)

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van de afschrijvingslasten van meerdere projecten (waaronder Multifunctioneel centrum Stervoorde, Wijkontwikkelingsplan afstemming wegprofiel MGR Bekkerslaan, winkelcentrum van Mooklaan) en is daarmee beklemd. De projecten zijn al volledig afgerond en de investeringen worden al afgeschreven ten laste van deze reserve. De reserve wordt volledig ingezet voor de geplande afschrijvingskosten.

Woonfonds (saldo per 31-12-2023 € 3.300.000)

Deze reserve was voornamelijk bedoeld voor het financieren van de deelneming in het Woonfonds. De verslaggevingregels schrijven voor dat de aanschaf van deelnemingen via de balans verlopen en niet als exploitatielasten worden verantwoord. Verder was de afspraak dat de toekomstige opbrengsten vanuit het Woonfonds aan deze reserve worden toegevoegd. Het

voorstel is om deze reserve volledig te laten vrijvallen. Het toevoegen van de toekomstige opbrengsten aan de algemene middelen is in de Kadernota opgenomen.

Indien het Woonfonds in de toekomst afgewaardeerd zou moeten worden, wordt dat te zijner tijd als exploitatiekosten van dat jaar verantwoord.

Woonisolatieprogramma Rijswijk 2023-2026 (saldo per 31-12-2023 € 1.900.000)

Deze reserve is in 2023 gevormd en dus actueel.

Overzicht reserves	
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	<u>Voorstel vrijval</u>
Baggerwerken	721
Corona maatregelenpakket, waarvan:	-
<i>Activiteiten integraal jeugdbeleid</i>	27
<i>Volksfeesten</i>	50
<i>Toeristenbelasting</i>	76
<i>Verkeersveiligheid</i>	30
<i>Acquisitie en promotie (retail)</i>	-
<i>Acquisitie en promotie (bedrijventerreinen)</i>	-
<i>Bedrijfscontactpunt</i>	-
<i>Lokaal netwerk onderwijs-bedrijfsleven</i>	-
<i>Uitbreiding uitv.budget sport en gezondh. groeifds</i>	-
<i>Publieke Dienstverlening</i>	-
Cultuur	-
Decentrale arbeidsvoorwaarden	-
Faciliteiten voor jongeren	-
Gemeentepersoneel	-
Groefonds Rijswijk	1
Huis van de Stad	-
Innovatiefonds	251
Investeringsfonds energietransitie en klimaat	7.545
Kwaliteit en verbinding parken Rijswijk Zuid	-
Landgoederenzone fase 1	-
Nieuwbouw brandweerkazerne	-
Onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP)	711
Parkeergarage	2.500
Parkeren	-
Realisatie kunst in de openbare ruimte	-
Realisatie tunnel Prinses Beatrixlaan	-
Reserve organisatie 2020	44
Revitalisering Oud-Rijswijk	-
Wijkontwikkeling	-
Woonfonds	3.300
Vrijval bestemmingsreserves	15.256
Dotatie aan Algemene reserve	15.256-

<i>Financiële gevolgen</i>				
<i>Beleidsproduct</i>	<i>Diversen</i>			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Baggerwerken	-90	-90	-90	-90
Onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP)	-32	-32	-32	-32

MAATREGELEN COLLEGE

Het college gaat meerdere maatregelen treffen om de meerjarenbegroting meer in balans te krijgen. Het merendeel van deze maatregelen zijn in de Kadernota opgenomen. Hieronder worden enkele maatregelen voorgesteld die worden getroffen op het bestaande beleid. Deze maatregelen hebben effect op meerdere programma's, maar zijn voor de leesbaarheid in dit hoofdstuk samengevoegd.

Verlengen economische levensduur bestaande activa

De lijst van de bestaande activa is geanalyseerd op de gehanteerde economische levensduur. Veel activa hebben namelijk een economische levensduur die binnen de kaders van de oude financiële verordening vallen, terwijl ze in de praktijk langer meegaan. Die kaders waren namelijk gebaseerd op oude uitgangspunten, terwijl met de techniek van tegenwoordig veel activa langer meegaan. In de financiële verordening 2023 zijn de kaders daarom ruimer ingericht. Het voorstel is daarom om de bestaande economische levensduur aan te passen naar de verwachte economische levensduur. Hierdoor vallen de jaarlijkse kapitaallasten lager uit.

Personele maatregelen

Zowel voor interne als ingehuurd personeel worden gerichte maatregelen getroffen:

- a) Iedere vacature wordt afgewogen of het mogelijk is om die twee maanden later in te vullen. De verwachting is dat hiermee in 2024 € 800.000 bespaard kan worden.
- b) Van de ingehuurde medewerkers is afgewogen voor welke contracten van een verlenging kan worden afgezien of zelfs vroegtijdig kan worden beëindigd. Dit levert in 2024 een besparing op van € 400.000.

Overige uitstel van taken en activiteiten

De gemeentelijk organisatie is doorgelicht op welke activiteiten uitgesteld kunnen worden of zelfs niet meer gedaan kunnen worden. De verwachting is dat hiermee in 2024 € 1.200.000 kan worden bespaard. De belangrijkste onderdelen worden hieronder beschreven.

Woningisolatieprogramma

Het woningisolatieprogramma van de gemeente Rijswijk is begin 2024 van start gegaan. Dit heeft geleid tot een positieve impact; de gemeente helpt inzichtelijk maken wat mogelijk is voor het stapelen van subsidies, we doen een aanbod van quickscans en procesbegeleiding en er is meer actiegerichte communicatie. Dit allemaal met het doel om energie te besparen bij woningeigenaren.

De eerste eindejaar prognose laat echter zien dat de subsidieaanvragen vooralsnog achterblijven op het beschikbare budget en het daaraan gekoppelde subsidieplafond in 2024. De oorzaak moet vooral gezocht worden in de langere doorlooptijd die de VVE's doorgaans nodig hebben om tot besluitvorming te komen. Gelet op de aantallen VVE's die we bereiken en de aantallen appartementen die in die VVE's zijn opgenomen is het vooralsnog de verwachting dat de subsidieaanvragen in latere jaarschijven alsnog aangevraagd worden.

Op basis van het voorgaande, mede gelet op het verslechterde financiële beeld van de gemeente Rijswijk, is het voorstel om het budget van het woningisolatieprogramma in 2024 vooralsnog met € 300.000 af te ramen en het over te hevelen naar 2027.

We zullen de uitputting van dit budget aandachtig blijven monitoren. Indien nodig worden met het opstellen van de 2e halfjaarrapportage 2024 verdere acties voorgesteld.

Activiteiten in het Sociaal domein

Binnen het Sociaal domein worden bepaalde geplande activiteiten in mindere mate uitgevoerd. Hieronder valt onder andere het minder inzetten op bevordering naar werk, het tijdelijk aanpassen van de inzet van medewerkers op bepaalde doelgroepen, waardoor de kosten uit externe financieringsbronnen kunnen worden betaald, de geplande extra ondersteuning/casemanagement (mantelzorg) tijdelijk niet meer uit te voeren (in 2025 gaan we hiermee verder door in 2024 tijdelijk de vacatures niet in te vullen) en effectiever inrichten van de pilot en coördinatie voor het 'Inwonersraad Armoedeverlichting' (actieplan Armoedebestrijding+).

Werkzaamheden in de openbare ruimte

Ook in de openbare ruimte worden bepaalde werkzaamheden in mindere mate of niet meer uitgevoerd. Een groot deel van de besparing wordt behaald door de beschoeiingen minder bij te werken. Verder wordt er minder geveegd tijdens de herfstperiode, wordt er één ronde minder uitgevoerd van het verwijderen van kauwgom, worden de wegenbelijning minder onderhouden en worden de kerstbomen via de reguliere ophaalronde afgevoerd en niet middels een extra ronde opgehaald. Tenslotte worden de invoering van de Milieuzone en de sloopregeling brom- en snorfietsen doorgeschoven naar 2025.

<i>Financiële gevolgen</i>				
<i>Beleidsproduct</i>	<i>Diversen</i>			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Verlengen economische levensduur bestaande activa	486	486	486	486
Vacaturekorting	800	-	-	-
Externe inhuur	400	-	-	-
Uitstel van taken en activiteiten	1.199	-	-	-300

PROGRAMMA ALGEMEEN BESTUUR EN ORGANISATIE

Dit programma heeft geen wijzigingen.

PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Dit programma heeft geen wijzigingen.

PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

Beleidsproduct Parkeren (2140)

Uitbreiding formatie team Mobiliteit en Parkeren

Met het oog op de dynamische ontwikkelingen in Rijswijk en de omliggende steden, inclusief de voortdurende groei, is de noodzaak van een gerichte en competente aanpak op het gebied van mobiliteitstransitie, regulering van de beschikbare openbare ruimte en het op orde brengen van de infrastructuur en de mobiliteitsstromen tastbaar. In het kader van deze huidige en toekomstige uitdagingen is het van essentieel belang om bij het team Mobiliteit en Parkeren de capaciteit en expertise op diverse niveaus te verbreden en te verduurzamen. Deze formatieve uitbreiding kost € 569.800.

Door de formatie-uitbreiding kan de inhuur bij team Mobiliteit en Parkeren met € 190.000 worden verlaagd. Deze besparing wordt ingezet voor de dekking van de formatie-uitbreiding. De resterende kosten van de formatie-uitbreiding worden gedekt uit hogere parkeeropbrengsten. Formatie en inhuur wordt reeds gedekt vanuit de exploitatie Parkeren. Dit houdt in dat personele kosten worden gedekt uit de parkeeropbrengsten, conform eerdere besluitvorming van de raad.

Opbrengst naheffingsaanslagen parkeerbelasting

Veel niet-betalende parkeerders houden parkeerplaatsen bezet, waardoor deze plaatsen niet beschikbaar zijn voor andere weggebruikers. Daarom is per 2024 de parkeerhandhaving geïntensiveerd. Hierom werkt parkeerhandhaving per januari 2024 met een tweede shift. Dit houdt in dat er twee keer zoveel uren gehandhaafd zal worden en dus meer naheffingsaanslagen parkeerbelasting worden geregistreerd. Op basis van de gegevens tot en met maart worden de inkomsten uit naheffingen structureel verhoogd met € 379.800.

Kapitaallasten project verkeersveilig inrichten Van Rijnweg

Op 21 september 2023 is de motie Veilige Van Rijnweg (GL, D66, PvdA, VVD, BvR) in de raad aangenomen. De raad heeft besloten om de Van Rijnweg niet af te sluiten voor autoverkeer, maar deze veilig in te richten. Inmiddels zijn er twee verkeersbesluiten genomen om een groter gedeelte van de weg 30 km/u te maken en de weg af te sluiten voor vrachtverkeer. Tevens worden er binnenkort een aantal tijdelijke drempels aangelegd.

Voor de lange termijn heeft de raad gevraagd de Van der Kooijweg en de Van Rijnweg te herinrichten waarbij de veiligheid van langzaam verkeer voorop staat en deze maatregelen te bekostigen uit de reserve Parkeren. In het hoofdstuk Afhandeling motie bestemmingsreserves in deze halfjaarrapportage wordt voorgesteld om deze reserve te laten vrijvallen, dus is het voorstel om de toekomstige kapitaallasten te dekken uit het resultaat van het parkeerbeleid. De aanvraag voor dit investeringskrediet wordt gedaan in het hoofdstuk Ontwikkeling investeringskredieten 2024.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Parkeren (2140)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Uitbreiding formatie team Mobiliteit en Parkeren	-570	-570	-570	-570
Minder inhuur team Mobiliteit en Parkeren	190	190	190	190
Opbrengst naheffingen parkeerbelasting	380	380	380	380
Kapitaallasten project verkeersveilig inrichten Van Rijnweg	-	-	-102	-101

PROGRAMMA ECONOMIE EN WERKEN

Beleidsproduct Economische aangelegenheden 3100

Versterking Energy Cave

In 2023 is er een projectbijdrage toegezegd van de MRDH van € 558.000. Deze wordt in twee tranches (resp. € 263.000 en € 295.000), onder voorwaarden, verstrekt. De eerste tranche loopt over de periode 1 maart 2023 tot en met 29 februari 2024. Van deze eerste tranche was er eind 2023 nog circa € 60.000 over, welke in 2024 wordt besteed.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Economische aangelegenheden (3100)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Versterking Energy Cave	-60	-	-	-
Subsidieontvangst Versterking Energy Cave	60	-	-	-

Beleidsproduct Nutsbedrijven (3300)

Dividend Stedin

In de raadsvergadering van 10 oktober 2023 heeft de raad ingestemd met de toetreding van de staat als aandeelhouder van Stedin. Bij de toetreding zijn er afspraken gemaakt over het dividendbeleid van Stedin. Er is een aangepast dividendbeleid afgesproken waarbij er een relatief hoog uitkeringspercentage is bij een lage winst, zodat de gemeentelijke aandeelhouders relatieve zekerheid hebben over hun ontvangsten. En een laag uitkeringspercentage bij hoge winst, zodat een groter deel van de winst aan de reserves kan worden toegevoegd en wat in potentie een gunstig effect kan hebben op de toekomstige kapitaalbehoefte.

Het gewone dividend (na aftrek van cumulatief preferent dividend) is bepaald aan de hand van de staffel zoals die in het kader van de toetreding van de staat overeengekomen is. Het aan de houders van gewone aandelen toekomende resultaat is € 52,4 miljoen. Het aandeel van Rijswijk bedraagt, na aftrek van kosten, € 775.000. Omdat in de begroting rekening gehouden is gehouden met een bedrag van € 300.000 kan er € 475.000 worden bijgeraamd. Ook de dividendprognose voor de komende jaren kan omhoog worden bijgesteld.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Nutsbedrijven (3300)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Dividend Stedin	475	110	670	480

PROGRAMMA ONDERWIJS

Beleidsproduct Lokaal onderwijsbeleid 4030

Hogere uitgaven leerlingenvervoer

Voorheen kon het onderscheid tussen jeugd -en leerlingenvervoer niet goed worden gemaakt. Vervoerders brachten kinderen zowel naar school als naar jeugdzorginstellingen. In de loop van 2023 is het factureringsproces en boeken van vervoerskosten verbeterd, waardoor de splitsing tussen de twee categorieën vervoer nu goed te maken is. De raming in de begroting was nog gemaakt vanuit de vervuilde informatie en blijkt niet voldoende om de kosten te dekken. Er is bij de begroting wel al rekening gehouden met het indexpercentage van 4,3%. De raming is hierop aangepast. De werkelijke kosten stijgen evenredig mee. De verwachting is dat het aantal leerlingen ongeveer gelijk zal blijven. Uitgaande van de werkelijke uitgaven 2023 inclusief de index van 4,3% voor 2024 betekent dit een bijstelling van € 150.000

<i>Financiële gevolgen</i>	<i>Lokaal onderwijsbeleid (4030)</i>			
<i>Beleidsproduct</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Hogere uitgaven leerlingenvervoer	-150	-150	-150	-150

PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Beleidsproduct Openbaar bibliotheekwerk 5100

Specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen

Rijswijk heeft in 2023 een eenmalige specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen ter hoogte van € 58.698 ontvangen, voor verruiming van de bemande openingstijden van de bibliotheekvestiging in het Huis van de stad met 10 uren per week. De periode van de uitvoeringsactiviteiten loopt tot en met 31 december 2025. Van genoemd bedrag komt € 25.709 ten gunste van 2024 en € 26.749 ten gunste van 2025.

Rijswijk heeft Stichting Bibliotheek aan de Vliet een subsidie verleend voor de uitvoering van deze activiteiten. Deze subsidie bestaat voor 80% uit het bedrag van de specifieke uitkering en voor 20% uit (vereiste) cofinanciering door de gemeente. De cofinanciering wordt gedekt binnen de begroting.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct	Openbaar bibliotheekwerk (5100)			
Bedragen * € 1.000	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen lasten	-26	-27	-	-
Specifieke uitkering lokale bibliotheekvoorzieningen baten	26	27	-	-

Beleidsproduct Sport 5300

Tegemoetkoming zwemverenigingen

De gemeente verstrekt al geruime tijd een bijdrage aan vijf zwemverenigingen, die zwemwater huren van Optisport. Voor het wedstrijdbad (verenigingsactiviteiten) kunnen de verenigingen een gemeentelijke bijdrage van € 100,- per uur ontvangen. Deze bijdrage is sinds de privatisering niet geïndexeerd, maar de verhuurtarieven van Optisport zijn wel geïndexeerd. Aangezien de vergoeding gebaseerd is op het werkelijke aantal gebruikte uren, wordt het beschouwd als een openeinde regeling.

Het voorstel is om de gemeentelijke bijdrage incidenteel voor 2024 te verhogen naar € 200 per uur. Op basis van het gelijkheidsbeginsel wordt de compensatie verhoogd voor meerdere partijen. Hierdoor wordt ook de korfbalvereniging Reflex gecompenseerd voor € 10,- per uur. Hierdoor wordt de regeling twee keer zo duur, met als gevolg een verhoging van het budget met € 46.000.

Financiële gevolgen				
Beleidsproduct	Sport (5300)			
Bedragen * € 1.000	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Tegemoetkoming zwemverenigingen	-46	-	-	-

Beleidsproduct Kunst en cultuur (5400)

Innovatiebudget Kunst en cultuur

In de Cultuurvisie Rijswijk 2016-2030 'Rijswijk vrij gedacht' is budgetneutraliteit één van de uitgangspunten voor de uitvoering. Om innovatie te stimuleren, en ook feitelijk mogelijk te maken, is hierbij bepaald dat als cultuurmiddelen vrijvallen, deze beschikbaar blijven voor nieuwe activiteiten op het gebied van kunst en cultuur in Rijswijk.

In 2023 resteert binnen de budgetten van kunst en cultuur een bedrag van ca. € 230.000. Dit komt grotendeels doordat in 2023 voor een aanzienlijk bedrag is terug gevorderd van de schouwborg bij vaststellingen van subsidies. Dit had te maken met ontvangen coronasteun.

In lijn met de eerdere besluitvorming over de cultuurvisie valt dit bedrag vrij ten gunste van het jaarrekeningsaldo 2023 om dit vervolgens via de eerste halfjaarrapportage als innovatiebudget voor kunst en cultuur weer in de begroting op te nemen. Er wordt nu echter geen beroep gedaan op het hele bovengenoemde bedrag, maar op € 100.000. De resterende € 130.000 blijft in de Algemene reserve.

Dit bedrag wordt aangewend voor:

- Uitvoering van culturele activiteiten in wijken binnen de gemeente waar, onder meer als gevolg van vertrek van diverse partners naar het Huis van de stad, het cultuuraanbod en de cultuurdeelname verondersteld lager is. Het doel is om de cultuurparticipatie van de inwoners te vergroten en deelname laagdrempeliger te maken;
- Mogelijk maken van culturele activiteiten, zoals exposeren van amateurkunst of lokaal erfgoed, in het Huis van de stad door andere partners dan de bewoners;
- Versterking van het culturele onderdeel tijdens het Strandwalfestival 2024.

Kunstwerk IKC Montessori Parkrijk

De bestemmingsreserve Realisatie kunst in de openbare ruimte is voor de uitvoering van de Gewijzigde Percentageregeling. Voor de realisatie van kunstwerken wordt uit deze bestemmingsreserve onttrokken. In 2022 is besloten tot de realisatie van een kunstwerk bij het IKC Montessori Parkrijk in Rijswijk Buiten. In 2023 is besloten tot onttrekking van € 49.500 uit genoemde bestemmingsreserve daarvoor. Dit bedrag is in 2023 echter niet volledig benut. Door onder andere de hoge staalprijzen in de tweede helft van 2023, is er sprake van vertraging in de aanschaf en de facturatie door de kunstenaar. Een deel van de kosten (€ 27.500) komt daarom ten laste van 2024 in plaats van 2023. Dit jaar is de oplevering van het kunstwerk gepland. Na realisatie wordt de laatste termijn (€ 5.500) aan de kunstenaar betaald.

Daarom wordt voorgesteld om een bedrag van € 33.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Na onttrekking van dit bedrag resteert in de bestemmingsreserve Realisatie kunst in de openbare ruimte een bedrag van € 85.045.

<i>Financiële gevolgen</i>				
<i>Beleidsproduct</i>	<i>Kunst en cultuur (5400)</i>			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Innovatiebudget 2024	-100	-	-	-
Kunstwerk IKC Montessori Parkrijk	-33	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve	33	-	-	-

PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN

Beleidsproduct Inkomen 6100

Hogere uitgaven BUIG

De verwachte kosten stijgen op basis van de toename van de uitgaven in het laatste kwartaal van 2023 en het eerste kwartaal van 2024 met € 3.093.000. Deze verwachte stijging wordt mede veroorzaakt door de stijging van het minimumloon (3,73%) en de wijziging van het Woonplaatsbeginsel binnen de loonkostensubsidie.

De bijstelling van kosten wordt cijfermatig niet volledig verwerkt om de twee volgende redenen:

1. De bijstelling in de rijksbijdrage voor de componenten loon- en prijsbijstelling en wijziging woonplaatsbeginsel vindt pas eind van het jaar plaats. Om niet onnodig een tekort in de begroting te creëren, wordt de last pas op het moment verwerkt dat meer duidelijkheid is over de baat. De verwachting is dat dit pas in de jaarrekening van 2024 het geval is.
2. In 2024 verwachten we door extra en intensiever inzet op uitstroom naar werk, dat de stijging in kosten van afgelopen 2 kwartalen ombuigt. Bij het opstellen van de 2e halfjaarrapportage is meer informatie beschikbaar over de effectiviteit van deze inzet op ombuiging.

Vanwege deze twee redenen is het voorstel om nu de lastenkant bij te stellen met €1.593.000.

Vanwege de beschreven ontwikkelingen, is de verwachting dat later in het jaar nog bijstellingen volgen aan zowel de batenzijde als aan de lastenzijde.

Hogere Rijksbijdrage BUIG

Het Rijk stelt de rijksbijdrage voor de BUIG enkele keren gedurende het jaar bij. De gemeentelijke begroting passen we hierop aan. De voorlopige Rijksbijdrage 2024 geeft een positieve bijstelling van € 3.243.138. De componenten voor de loon- en prijsbijstelling en de bijstelling van de loonkostensubsidie zijn in deze voorlopige Rijksbijdrage 2024 nog niet verwerkt. De verwachting is dat de definitieve Rijksbijdrage over 2024 nog positief wordt bijgesteld aan het einde van dit jaar, omdat het minimumloon dit jaar met 3,73% is gestegen.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Beleidsproduct</i> <i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inkomen (6100)</i>			
	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Hogere uitgaven BUIG	-1.593	-1.593	-1.593	-1.593
Hogere Rijksbijdrage BUIG	3.243	3.243	3.243	3.243

Beleidsproduct Arbeidsmarkt overig 6110

Centraliseren budget koffieverbruik

De facturen inzake koffieverbruik worden nu maandelijks verdeeld over de verschillende werklocaties. Dit is tijdrovend en omslachtig. Door de facturen te centraliseren op de kostenpost waar het bijbehorende contract wordt beheerd, zal er een efficiëncyslag gemaakt worden. Om deze efficiëncyslag te ondersteunen worden de budgetten met een budgettair neutrale wijziging overgeheveld van de vakafdelingen naar het centrale budget (deze toelichting wordt daarom beschreven bij meerdere beleidsproducten en bij de paragraaf Bedrijfsvoering).

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Arbeidsmarkt overig (6110)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Centraliseren budget koffieverbruik	19	19	19	19

Beleidsproduct Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid 6140

Budgettair neutrale mutatie adviesraad Sociaal domein

In de begroting staan de budgetten m.b.t. de Adviesraad Sociaal Domein verdeeld over een tweetal beleidsproducten. Dit willen we terugbrengen naar één budget door een budgettair neutrale overheveling van beleidsproduct Algemene voorzieningen Wmo en jeugd naar Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid (6140)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Budgettair neutrale mutatie adviesraad Sociaal domein	-6	-6	-6	-6

Beleidsproduct Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet 6230

Regionale aanpak Jeugdwerkloosheid

Op de balans staan middelen met betrekking tot de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid. Deze middelen zijn via de regio Haaglanden vanuit het Rijk ontvangen om te besteden aan het bestrijden van jeugdwerkloosheid. Deze middelen zijn eerder nog niet uitgegeven en bestedingsplannen worden op regionaal niveau op elkaar afgestemd. Het gaat om een totaalbedrag van € 236.567. In dit kader wordt het volgende voorgesteld:

- a) Voor 2024 is een bedrag nodig uit deze post van in totaal € 190.000. In de begroting 2024 is al een bedrag opgenomen van € 71.350. Het aanvullende bedrag van € 118.650 zal ook gebruikt worden om de deelprojecten “sluitende aanpak PRO-VSO- scholieren, “project jongeren in beeld”, “Big-5” en “Entreewegen naar arbeid” te realiseren.
- b) Voor 2025 wordt het resterende bedrag van deze post, te weten € 46.567, opgenomen. Daarnaast komen er naar verwachting in 2025 weer aanvullende middelen beschikbaar vanuit het Rijk, via de centrumgemeente Den Haag. Daardoor kunnen de bovenstaande projecten, indien succesvol, mogelijk een structureel karakter krijgen.

<i>Financiële gevolgen Beleidsproduct</i>	<i>Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet (6230)</i>			
	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
+ = voordelig				
- = nadelig				
	2024	2025	2026	2027
Regionale aanpak Jeugdwerkloosheid	-119	-47	-	-
Dekking regionale aanpak Jeugdwerkloosheid	119	47	-	-

Beleidsproduct Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo 6620

Ontwikkelingen en indexatie Wmo

Momenteel wordt nog gewerkt aan het beoordelen en overzetten van de oude treden drie en vier naar de nieuwe treden met een lager tarief. Eind 2024 moet deze beoordeling gereed zijn. Dit zal een gunstig effect hebben op de begroting. Er is nu uitgegaan van de stand per 1 maart 2024. Ook is de verwachting dat de persoonsgebonden budgetten lager uit zullen vallen dan geraamd gezien het beeld van de afgelopen jaren. Het is nog onduidelijk wat het financieel effect van bovenstaande zal zijn voor 2024. We komen hierop terug in de tweede halfjaarrapportage.

In de tweede halfjaarrapportage 2023 was voor de begroting 2024 uitgegaan van een besparing van circa € 400.000 omdat rekening was gehouden met het feit dat de was en strijkservice met ingang van 1 januari 2024 een voorliggende voorziening zou zijn. Dit is echter niet doorgegaan, waardoor de verwachte besparing nog niet kan worden behaald. Er wordt gezocht naar een andere aanbieder om de was en strijkservice alsnog te realiseren.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met een voorlopig indexpercentage van 4,94%. Het definitieve indexpercentage is echter 6,37%. Dit percentage is verwerkt in de tarieven van de zorgaanbieders en betekent een toename in de kosten van € 200.000.

<i>Financiële gevolgen Beleidsproduct</i>	<i>Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo (6620)</i>			
	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
+ = voordelig				
- = nadelig				
	2024	2025	2026	2027
Indexatie Wmo	-200	-200	-200	-200

Beleidsproduct Algemene voorzieningen Wmo en jeugd 6700

Centraliseren budget koffieverbruik

De facturen inzake koffieverbruik worden nu maandelijks verdeeld over de verschillende werklocaties. Dit is tijdrovend en omslachtig. Door de facturen te centraliseren op de kostenpost waar het bijbehorende contract wordt beheerd, zal er een efficiëncyslag gemaakt worden. Om deze efficiëncyslag te ondersteunen worden de budgetten met een budgettair neutrale wijziging overgeheveld van de vakafdelingen naar het centrale budget (deze toelichting wordt daarom beschreven bij meerdere beleidsproducten en bij de paragraaf Bedrijfsvoering).

Brede regeling Combinatiefunctionarissen

Vanuit de Brede SPUK regeling onderdeel Brede regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) was sprake van een budgetoverschot in 2023. Alleen in 2023 mogen overschotten vanuit de rijksregeling Brede SPUK tot 20% worden meegenomen naar 2024. Dit is geregeld omdat gemeenten relatief laat de beschikking over de middelen krijgen in 2023.

Vanuit de Brede regeling Combinatiefunctionarissen moet er cofinanciering tegenover de rijksmiddelen staan. Concreet betekent dit dat de rijksmiddelen Brede SPUK onderdeel BRC enkel naar 2024 kunnen worden meegenomen als er tegelijkertijd ook eigen middelen tegenover staan. In 2023 was er ook een overschot aan eigen middelen voor de BRC regeling welke zijn teruggevloeid naar de algemene reserve.

Het betreft hier activiteiten welke ook in 2024 doorlopen. De overheveling zorgt ervoor dat wij binnen de kaders van de BRC meer activiteiten kunnen organiseren.

Budgettair neutrale mutatie adviesraad Sociaal domein

In de begroting staan de budgetten m.b.t. de Adviesraad Sociaal Domein verdeeld over een tweetal beleidsproducten. Dit willen we terugbrengen naar één budget door een budgettair neutrale overheveling van beleidsproduct Algemene voorzieningen Wmo en jeugd naar Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid.

<i>Financiële gevolgen Beleidsproduct</i>	<i>Algemene voorzieningen Wmo en jeugd (6700)</i>			
	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
<i>Bedragen * € 1.000</i>				
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Centraliseren budget koffieverbruik	11	11	11	11
Brede regeling Combinatiefunctionarissen	-56	-	-	-
SPUK Brede regeling Combinatiefunctionarissen	56	-	-	-
Cofinanciering Brede regeling Combinatiefunctionarissen	-84	-	-	-
Budgettair neutrale mutatie adviesraad Sociaal domein	6	6	6	6

Beleidsproduct Individuele voorzieningen natura jeugd 6820 en Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd 6830

Jeugdhulpkosten

In 2023 stegen de kosten voor de jeugdhulp ten opzichte van de begroting met € 5 miljoen. De oorzaken hiervan zijn uitgebreid beschreven in het rapport 'Grip en Sturing op de Jeugdhulpkosten'. Dit is ter informatie gestuurd aan en besproken in de gemeenteraad in maart 2024.

Het aantal jeugdige (0-19 jaar) inwoners Rijswijk groeit, de tarieven stijgen door indexatie vanwege loon- en prijsbijstellingen en zowel landelijk als regionaal zien we een groei in het aandeel jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt (in 2015 kreeg 1 op de 10 jeugdigen in Rijswijk jeugdzorg, nu is dat 1 op 8). Bij gelijkblijvende omstandigheden leidt de indexatie van de tarieven in 2024 van 5,65% tot een stijging in zorgkosten van € 1,1 miljoen.

Hiernaast houden we rekening met specifieke lokale ontwikkelingen die de vraag naar jeugdhulp beïnvloeden. Zo voorzien we ook in 2024 een autonome stijging (jaarlijks 4,5%) in het aantal

jeugdigen dat in Rijswijk woont, door de groei van de stad. Deze groei heeft ook effect op het jeugdzorggebruik en leidt tot een verwachte stijging in zorgkosten van € 0,9 miljoen.

Naast de structurele bijstelling uit 2023 van € 5 miljoen, verwachten we dat de lasten in 2024 vanwege indexatie en groei van het aantal jeugdigen met € 2 miljoen stijgen. Dit leidt tot een totale bijstelling van € 7 miljoen ten opzichte van de begroting.

De actielijnen uit het rapport 'Grip en Sturing op de Jeugdhulpkosten' en de uitgangspunten uit de 'Rijswijkse visie op normaliseren en de reikwijdte van de jeugdhulp' zijn vertaald naar het Uitvoeringsprogramma kostenbeheersing jeugdhulp 24-28. Tweedelijns jeugdhulp wordt alleen ingezet als daar een noodzaak voor is. Indien tweedelijns jeugdhulp wordt ingezet, dan is deze zo adequaat en goedkoop mogelijk. Vanaf 2024 wordt een toenemende financiële besparing vanuit dit uitvoeringsprogramma geraamd. De bijlage 'Ontwikkeling kostenbeheersing Jeugdhulp 2024-2028' gaat nader in op de lokale maatregelen.

Financiële gevolgen Beleidsproduct	Individuele voorzieningen natura jeugd (6820) en Veiligheid, jeugd- reclassering en opvang jeugd (6830)			
	Inc.	Struc.		
Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
+ = voordelig				
- = nadelig				
Jeugdhulpkosten	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Uitvoeringsprogramma kostenbeheersing jeugdhulp	1.234	1.135	2.500	2.500

Beleidsproduct Oekraïne (9650)

Correctie urentoerekening

Bij het opstellen van de primaire begroting 2024-2027 is een nieuwe methode toegepast voor de urentoerekening naar de beleidsproducten. Hierbij is er specifiek gekeken naar hoe de salariskosten en overige personeelsgerelateerde kosten aan de beleidsproducten kunnen worden toegerekend, met als resultaat een betere weergave van de integrale kosten per beleidsproduct. Hierbij is per abuis de toerekening niet juist verdeeld. De correctie hiervoor leidt tot een neutrale herverdeling binnen de begroting, waarbij er wel verschillen zijn bij de onderstaande beleidsproducten. Deze toelichting wordt in deze rapportage bij beide beleidsproduct beschreven waar het financieel effect heeft.

- Algemene dekkingsmiddelen (9500)
- Oekraïne (9650)

Financiële gevolgen Beleidsproduct	Oekraïne (9650)			
	Inc.	Struc.		
Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
+ = voordelig				
- = nadelig				
Correctie urentoerekening	1.057	1.057	1.057	1.057

PROGRAMMA WONEN EN LEVEN

Beleidsproduct Milieubeheer (7230)

Energiescans

Vanwege een grote vraag naar energiescans wordt het plafond verruimd van 90 naar 180 energiescans in 2024. Als dekking worden de geplande kosten voor de 90 energiescans in 2026 naar voren gehaald uit de reserve Woningisolatieprogramma

Restant CDOKE middelen

Gemeenten en provincies hebben zich gecommitteerd aan het Klimaatakkoord. Uit het Klimaatakkoord vloeit een aantal taken voort voor de decentrale overheden. Hiervoor heeft het kabinet in de loop van 2023 middels een tijdelijke regeling CDOKE uitvoeringsmiddelen beschikbaar gesteld met als doel om gemeenten en provincies de ruimte te geven om een organisatie op te bouwen gericht op het uitvoeren van de klimaat- en energietaken (eigen medewerkers, externe inhuur en onderzoek). De € 281.000 die in 2023 is kan nog t/m eind 2025 worden uitgegeven.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Milieubeheer (7230)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Energiescans	-25	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve	25	-	-	-
Inzet restant CDOKE middelen	-281	-	-	-
Restant subsidieontvangst CDOKE	281	-	-	-

Beleidsproduct Woningexploitatie (8200)

Laan Hofrust

Het pand Laan Hofrust 2-4, de theekoepel daarmee onder begrepen, is eigendom van de gemeente Rijswijk en heeft geen functie meer voor de gemeente nadat de Stichting Welzijn Rijswijk het pand verlaten heeft. Daarom wil de gemeente het pand verkopen. Om tot een goede wijze van verkoop te komen heeft de gemeente een Herbestemmingsonderzoek laten opstellen met een Verkoopstrategie. Het college heeft hiermee ingestemd; het verkoopproces zal in de tweede helft van 2024 doorlopen worden. Als onderdeel van het Herbestemmingsonderzoek is een raming gemaakt van de opbrengsten voor de gemeente bij de verschillende scenario's / bestemmingen die mogelijk worden gemaakt. De genoemde € 800.000,- valt (licht aan de bovenzijde) binnen de bandbreedte van die ramingen. Hier gaan in ieder geval nog de reeds gemaakte kosten vanaf.

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Woningexploitatie (8200)			
	Inc.	Struc.		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Laan Hofrust	782	-	-	-

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Beleidsproduct Algemene dekkingsmiddelen 9500

Verwerking september- en decembercirculaire 2023

De effecten van de septembercirculaire 2023 en decembercirculaire 2023 worden hierbij verwerkt in de begroting. De wijziging bedraagt per jaar:

- 2024 € 477.000
- 2025 € 1.047.000
- 2026 € 921.000
- 2027 € -/- 4.047.000

Huis van de stad

Het Huis van de stad is inmiddels volledig in gebruik genomen. Eind vorig jaar zijn alle functies uit Hoogvoorde overgegaan. In 2024 gaat het project over van de projectfase naar de beheerfase. Deze overgangsfase kenmerkt zich door verschillende overlopende zaken. In deze fase worden diverse incidentele kosten gemaakt. Deze zijn bij het opstellen van de financiële kaders voor het Huis van de stad gekoppeld aan de bestemmingsreserve Huis van de stad. Deze bestemmingsreserve is door de raad in het leven geroepen om de kosten in de overgangperiode goed op te vangen. In 2024 zijn er diverse oormerken, die in deze halfjaarrapportage 2024 uit de bestemmingsreserve worden onttrokken. In totaal wordt hiervoor € 4.199.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve. Dit is voor:

- het leeg opleveren van Hoogvoorde (€ 900.000),
- de afboeking van de restwaarde van de investeringen Hoogvoorde (€ 1.730.000),
- overige exploitatielasten als gevolg van overgangperiode tijdens de bouwperiode en dubbele lasten (€ 1.226.000).
- eerder besloten tegemoetkoming in de frictiekosten van de bibliotheek ad €343.000 (2e tranche).

In de bestemmingsreserve is dit bedrag hiervoor geormerkt.

In de beheerfase (reguliere kosten) wordt een aantal budgetten herzien. Het merendeel van de budgetten is vanuit oude situatie overgezet in de nieuwe situatie. Op een aantal zaken worden de reguliere budgetten geactualiseerd, op basis van de nieuwe situatie. Dit betreft o.a. de kosten voor het onderhoud (dagelijks en groot onderhoud), de kosten van de belastingen, de verzekeringen en overige exploitatiekosten. De onderhoudskosten bedragen respectievelijk €140.000 voor het reguliere onderhoud en € 180.000 voor het grote onderhoud, dat jaarlijks toegevoegd wordt aan het MOP. De belastingkosten worden in 2024 gewijzigd op basis van de nieuwe WOZ-waarde. Jaarlijks nemen kosten en baten toe met € 180.000. Ook de verzekeringskosten worden in deze halfjaarrapportage bijgesteld (+ €40.000). De overige beheerskosten bedragen € 106.600.

Tegenover deze kosten staat een dekking van in totaal € 466.600. Een deel hiervan komt uit de huurbijdrage van de partners (€190.600) en het andere deel van de dekking vindt plaats via een interne verrekening met het beleidsveld Openbaar Bibliotheekwerk (€ 276.000). Deze werkwijze is eenmalig.

Resumerend betekent de reguliere bijstelling een toename van de lasten met € 646.600. Ook de baten nemen met hetzelfde bedrag toe.

Correctie urenrekening

Bij het opstellen van de primaire begroting 2024-2027 is een nieuwe methode toegepast voor de urenrekening naar de beleidsproducten. Hierbij is er specifiek gekeken naar hoe de salariskosten en overige personeelsgerelateerde kosten aan de beleidsproducten kunnen worden toegerekend, met als resultaat een betere weergave van de integrale kosten per beleidsproduct. Hierbij is per abuis de toerekening niet juist verdeeld. De correctie hiervoor leidt tot een neutrale herverdeling binnen de begroting, waarbij er wel verschillen zijn bij de onderstaande beleidsproducten. Deze toelichting wordt in deze rapportage bij beide beleidsproduct beschreven waar het financieel effect heeft.

- Algemene dekkingsmiddelen (9500)
- Oekraïne (9650)

Financiële gevolgen Beleidsproduct Bedragen * € 1.000	Algemene dekkingsmiddelen (9500)				
	Inc.	Struc.			
+ = voordelig					
- = nadelig	2024	2025	2026	2027	2028
Septembercirculaire 2023	1.791	1.532	1.379	-3.561	-
Areaalgelden septembercirculaire 2023	-464	-442	-437	-466	-
Taakmutaties septembercirculaire 2023	-194	-21	-21	-21	-
Decembercirculaire 2023	321	-2	-	-	-
Areaalgelden decembercirculaire 2023	-977	-20	-	-	-
Afboeking investeringen Hoogvoorde	-1.730	-	-	-	-
Leeg opleveren Hoogvoorde	-900	-	-	-	-
Kosten overgangperiode	-670	-	-	-	-
Huurkosten overgangperiode	-556	-	-	-	-
Tegemoetkoming frictiekosten bibliotheek	-343	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	4.199	-	-	-	-
Overboeking kapitaallasten	-	-	-	-	-
Onderhoudskosten	-140	-140	-140	-140	-
Mutatie voorziening	-180	-180	-180	-180	-
Verzekeringen	-40	-40	-40	-40	-
Belastingen	-180	-180	-180	-180	-
Overige huisvestingskosten	-107	-107	-107	-107	-
Huuropbrengsten	191	467	467	467	-
Doorbelaste huur cultuur	276	-	-	-	-
Toename Ozb	180	180	180	180	-
Correctie urenrekening	-1.057	-1.057	-1.057	-1.057	-

Personeelsbegroting

Diverse verschuivingen in de ambtelijke organisatie hebben geleid tot wijzigingen in de programma's. Deze wijzigingen zijn budgettair neutraal.

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Beleidsproduct Diversen

Centraliseren budget koffieverbruik

De facturen inzake koffieverbruik worden nu maandelijks verdeeld over de verschillende werklocaties. Dit is tijdrovend en omslachtig. Door over te zetten van de beleidsproducten waar dit budget nu deels op staat (zie ook beleidsproducten Arbeidsmarkt overig, Algemene voorzieningen Wmo en jeugd en Grondexploitatie RijswijkBuiten) de facturen te centraliseren op de kostenpost waar het bijbehorende contract wordt beheerd, zal er een efficiencyslag gemaakt worden. Om deze efficiencyslag te ondersteunen worden de budgetten met een budgettair neutrale wijziging overgeheveld van de vakafdelingen naar dit centrale budget (deze toelichting wordt daarom beschreven bij meerdere beleidsproducten en hier bij de paragraaf Bedrijfsvoering).

CAO verhoging

Voor 2024 is een nieuwe CAO definitief geworden, waardoor de salarissen per 1 januari 2024 zijn gestegen met 4,75% en op 1 oktober volgt nog een salarisverhoging van 1,25%. Dit leidt tot een structurele salarisstijging met ingang van 2024 van € 2,4 miljoen, waarvoor mogelijk gedeeltelijke dekking kan komen uit de meircirculaire.

Afschrijvingskosten investeringen

De doorrekening van de afschrijvingskosten vanuit de jaarrekening 2023 bedragen € 500.000 voordelig in 2024. Dit voordeel komt voornamelijk voort uit uitstel van geplande investeringen.

<i>Financiële gevolgen</i>				
<i>Beleidsproduct</i>	<i>Diversen</i>			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>		
+ = voordelig				
- = nadelig	2024	2025	2026	2027
Centraliseren budget koffieverbruik	-29	-29	-29	-29
CAO verhoging	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400
Afschrijvingskosten investeringen	500			

PARAGRAAF FINANCIERING

Deze paragraaf heeft geen wijzigingen.

ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2024

Kindcentrum Buitenrijk

Voor de eerste inrichting van het onderwijsleerpakket en meubilair voor de 18e en 19e groep leerlingen is een krediet nodig van € 37.107.

Dislocatie Pasgeld

Voor de eerste inrichting van het onderwijsleerpakket en meubilair voor de eerste 2 van de 8 groepen leerlingen is een krediet nodig van € 56.331.

Nieuwbouw Steenvoordeschool

Als gevolg van de marktsituatie neemt de aanbesteding van de nieuwbouw meer tijd in beslag. Hierdoor start de realisatie later en zal de oplevering van de school naar verwachting medio 2025 zijn. Dit heeft gezorgd voor een toename in kosten. Een groot deel van deze kosten kunnen worden opvangen binnen het project. De overschrijding uit de aanbesteding van de nieuwbouw Steenvoordeschool zal naar verwachting maximaal € 709.000 bedragen. De dekking zal worden gezocht in de verzekeringsgelden, die afkomstig zijn van de brand van de Steenvoordeschool. Volledige zekerheid met betrekking tot het verzekeringsgeld zal pas ontstaan, nadat de verzekeraar een definitief besluit heeft genomen. Om de verzekeringsgelden veilig te stellen en de bouwkosten niet verder op te laten lopen, is het van belang om de opdracht te gunnen en te starten met de bouw. Het college is daarom na de collegebehandeling van deze halfjaarrapportage overgegaan tot gunning van deze opdracht.

De aanpassing van het krediet en de bijbehorende begrotingswijziging wordt op een later moment formeel ter besluitvorming voorgelegd aan de raad, namelijk nadat gestart is met de bouw en het verzekeringsgeld (beoogde dekking) is vastgesteld.

Investeringskrediet project verkeersveilig inrichten Van Rijnweg

Op 21 september 2023 is de motie Veilige Van Rijnweg (GL, D66, PvdA, VVD, BvR) in de raad aangenomen. De raad heeft besloten om de Van Rijnweg niet af te sluiten voor autoverkeer, maar deze veiliger in te richten. Inmiddels zijn er twee verkeersbesluiten genomen om een groter gedeelte van de weg 30 km/u te maken en de weg af te sluiten voor vrachtverkeer. Tevens worden er binnenkort een aantal tijdelijke drempels aangelegd.

Voor deze herinrichting is een project opgestart. Hierbij is het verbeteren van de verkeersveiligheid en het voorkómen van sluipverkeer het doel. In 2024 worden de maatregelen voorbereid waarna in 2025 de herinrichting wordt uitgevoerd. De herinrichting betreft naar verwachting het maken van een (visuele) versmalling van de Van der Kooijweg, het aanleggen van drempels en verkeerssluizen op beide wegen. Ook worden de kruisingen met de Weidedreef en de Laan van Sion aangepast. De kosten hiervoor zijn globaal geschat op € 1,7 miljoen en hiervoor wordt een investeringskrediet aangevraagd. De definitieve kosten worden vastgesteld als het ontwerp gereed is. De benodigde dekking voor de kapitaallasten die volgen uit dit investeringskrediet wordt aangevraagd bij het programma Verkeer en vervoer.

Met dit project wordt de motie volledig uitgevoerd. Verder stonden nog twee punten in de motie, waar hieronder op wordt ingegaan:

Het effect van de maatregelen te monitoren en daarover voor 1 juni 2024 aan de raad te rapporteren

Als de tijdelijke maatregelen zijn genomen, worden de effecten daarvan gemonitord en dit in het

najaar bij de raad gerapporteerd

Te zorgen dat bij alle digitale aanbieders van routeondersteuning de Van Rijnweg als niet doorgaande route wordt aangegeven

Hier wordt aan gewerkt, in verband met een formeel verzoek van bewoners om de Van Rijnweg toch af te sluiten heeft dit even stil gelegen en wordt nu weer opgepakt.

<i>Financiële gevolgen</i>					
<i>Investerings</i>					
<i>Bedragen * € 1.000</i>	<i>Inc.</i>	<i>Struc.</i>			
<i>+ = voordelig</i>		2024	2025	2026	2027
<i>- = nadelig</i>					
Kindcentrum Buitenrijck	-37	-	-	-	-
Dislocatie Pasgeld	-56	-	-	-	-
Investeringskrediet verkeersveilig inrichten Van Rijnweg	-1.700	-	-	-	-

FINANCIËEL OVERZICHT

Bedragen x € 1.000.-				
+ = voordelig				
- = nadelig				
Overzicht per beleidsproduct per programma	2024 Saldo	2025 Saldo	2026 Saldo	2027 Saldo
Primitieve begroting	1.975	2.234	-6.166	-1.621
<i>Budgetoverhevelingen</i>	-1.457	-	-	-
Beginstand halfjaarrapportage	518	2.234	-6.166	-1.621
Reeds genomen raadsbesluiten (A)	-121	-18	-18	-18
Diverse beleidsproducten	-121	-18	-18	-18
Afhandeling moties bestemmingsreserves (B)	-123	-123	-123	-123
Diverse beleidsproducten	-123	-123	-123	-123
Maatregelen college (C)	2.885	486	486	186
Diverse beleidsproducten	2.885	486	486	186
Programmaontwikkelingen (D)	-2.352	-3.368	-1.545	-1.734
<i>Programma Algemeen Bestuur en Organisatie</i>	-	-	-	-
Bestuursorganen (0010)	-	-	-	-
Burgerzaken (0030)	-	-	-	-
Verkiezingen / referenda (0031)	-	-	-	-
Publieke dienstverlening (0032)	-	-	-	-
Bestuursondersteuning raad en rekenkamerfunctie (0060)	-	-	-	-
<i>Programma Openbare Orde en Veiligheid</i>	-	-	-	-
Openbare orde en veiligheid (1100)	-	-	-	-
Rampenbestrijding (1201)	-	-	-	-
<i>Programma Verkeer en Vervoer</i>	0	0	-102	-101
Wegen, Straten en pleinen (2100)	-	-	-	-
Verkeer (2110)	-	-	-	-
Parkeren (2140)	0	0	-102	-101
Waterwegen (2400)	-	-	-	-
<i>Programma Economie en Werken</i>	475	110	670	480
Economische aangelegenheden (3100)	-	-	-	-
Nutsbedrijven (3300)	475	110	670	480
<i>Programma Onderwijs</i>	-150	-150	-150	-150
Huisvesting scholen (4010)	-	-	-	-
Lokaal onderwijsbeleid 4030	-150	-150	-150	-150
<i>Programma Sport, Cultuur en Recreatie</i>	-146	-	-	-
Openbaar bibliotheekwerk (5100)	-	-	-	-
Sport (5300)	-46	-	-	-
Kunst en cultuur (5400)	-100	-	-	-
Cultureel erfgoed (5410)	-	-	-	-
Speeltuinwerk (5800)	-	-	-	-

Overzicht per beleidsproduct per programma	2024 Saldo	2025 Saldo	2026 Saldo	2027 Saldo
<i>Programma Sociaal Domein</i>	-3.313	-3.328	-1.963	-1.963
Inkomen (6100)	1.650	1.650	1.650	1.650
Arbeidsmarkt overig (6110)	19	19	19	19
Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid (6140)	-6	-6	-6	-6
Inburgering (6204)	-	-	-	-
Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet (6230)	-	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen materieel Wmo (6610)	-	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen immaterieel Wmo (6620)	-200	-200	-200	-200
Algemene voorzieningen Wmo en jeugd (6700)	-67	17	17	17
Individuele voorzieningen natura jeugd (6820) en Veiligheid, jeugd-reclassering en opvang jeugd (6830)	-5.766	-5.865	-4.500	-4.500
Volksgezondheid (7100)	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen (9500)	-	-	-	-
Sociaal Domein (9607)	-	-	-	-
Oekraïne (9650)	1.057	1.057	1.057	1.057
<i>Programma Wonen en Leven</i>	782	-	-	-
Openbaar groen en openluchtrecreatie (5600)	-	-	-	-
Afvalverwijdering en - verwerking (7210)	-	-	-	-
Riolering en waterzuivering (7220)	-	-	-	-
Milieubeheer (7230)	-	-	-	-
Ruimtelijke ordening (8100)	-	-	-	-
Woningexploitatie (8200)	782	-	-	-
Wijkontwikkeling (8210)	-	-	-	-
Volkshuisvesting (8220)	-	-	-	-
Bouwgrondexploitatie (8300)	-	-	-	-
Grondexploitatie RijswijkBuiten (8320)	-	-	-	-
<i>Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien (E)</i>	-580	-10	-136	-5.105
Algemene dekkingsmiddelen (9500)	-580	-10	-136	-5.105
<i>Paragraaf Bedrijfsvoering (F)</i>	-1.929	-2.429	-2.429	-2.429
Diversen	-1.929	-2.429	-2.429	-2.429
<i>Paragraaf Financiering (G)</i>	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen (9500)	-	-	-	-
<i>Paragraaf RijswijkBuiten (H)</i>	-	-	-	-
RijswijkBuiten	-	-	-	-
Totaal A + B + C + D + E + F + G + H	-2.220	-5.463	-3.766	-9.223
Totaalstand na halfjaarrapportage 2024 (Beginstand + A+ B + C + D + E + F + G + H)	-1.702	-3.229	-9.932	-10.844

OVERZICHT HOOFDLIJNEN KADERNOTA

In de Kadernota worden meerdere maatregelen voorgesteld, welke deels effect hebben op 2024. In de tabel hieronder worden de hoofdlijnen van die maatregelen getoond. Voor meer details wordt verwezen naar de Kadernota. Indien de maatregelen in de Kadernota worden goedgekeurd, wijzigt het begrotingssaldo voor 2024 van € 1.702.000 negatief naar € 370.000 positief.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Primitieve begroting	1.975	2.234	-6.166	-1.621
Budgetoverheveling	-1.457			
1e Halfjaarrapportage	-2.220	-5.463	-3.766	-9.223
Subtotaal voor kadernota	-1.702	-3.229	-9.932	-10.844
Voorjaarsnota rijk		-2.200	2.200	2.200
Meicirculaire	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
<i>Voorstel maatregelen college:</i>				
Financiële maatregelen	1.239	1.901	1.895	2.455
Versoberen/stoppen beleid	267	1.735	2.177	2.255
Extra opbrengsten	-	3.043	3.635	3.635
Herprioriteren/uitstellen	676	697	357	-881
Efficiency maatregelen	-	445	445	445
Subtotaal na maatregelen	480	2.392	777	-735
Voorstel intensiveringen	-110	-1.788	-2.142	-2.422
Kader voor begroting	370	604	-1.365	-3.157

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Gebruikte afkortingen

BRC = Brede regeling Combinatiefunctionarissen

BUIG = Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (uitkeringen Participatiewet)

CAO = Collectieve arbeidsovereenkomst

CDOKE = Capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid

IKC = Integraal Kind Centrum

MPO = Meerjaren onderhoudsplan

MRDH = Metropoolregio Rotterdam Den Haag

PRO = Praktijkonderwijs

SPUK = Specifieke uitkering

VSO = Voortgezet speciaal onderwijs

Wmo = Wet maatschappelijke ondersteuning

WOZ = Waardering onroerende zaken